

Dekanat Iwje W źródłach pisanych miejscowość wspomina się od XV w. jako Gieraniony Monwidowe, w odróżnieniu od Gieranion Gasztołdowych czy Murowanych (teraz w. Gieraniony) i Gieranion Starych (teraz w. Zygmunciszki). Kościół parafialny (od XVI w. w składzie dekanatu raduńskiego) był tu ufundowany przez Wojciecha Monwida, wojewodę wileńskiego, jeszcze w 1423 r. Nowa drewniana świątynia została zbudowana na fundację króla Zygmunta I Starego 24 listopada 1545 r., jednak w czasach kalwinizmu drewniany kościół stał spustoszony, nie mając własnego proboszcza. W 1573 r. książę Albrycht Radziwiłł (+1592 r.), pierwszy ordynat na Klecku, kiedy nawrócił się z kalwinizmu na katolicyzm, odnowił kościół w Sobotnikach i nadał świątynię wielkim funduszem. Lecz ta świątynia też się nie zachowała. W 1755 r. ostatnia drewniana świątynia w Sobotnikach została zbudowana ze środków Jerzego Abramowicza, ówczesnego właściciela miasteczka, i jego żony Maryi. Kościół został poświęcony pod tytułem św. Jerzego. Była to świątynia podłużonej formy z sosny na fundamencie z kamienia.

†

Fasadę główną w postaci frontonu trójkątnego na dwu potężnych kolumnach otaczały dwie trzykondygnacyjne czworoboczne wieże. Kościół był pokryty dwuspadowym dachem z gontu i uwieńczony nad ołtarzem stromą barokową sygnaturką. W 1809 r. na fundację Anny Umiastowskiej do prezbiterium została dobudowana murowana kaplica (około 5 x 4 m), w krypcie której został pochowany marszałek Jakub Umiastowski, mąż fundatorki, a później także inni przedstawiciele rodu. Obok kościoła znajdowała się także drewniana dwukondygnacyjna wieża-dzwonnica. Na cmentarzu parafialnym znajdowały się jeszcze cztery drewniane kapliczki. Przy parafii działała szkoła.

Wówczas w drewnianym ołtarzu znajdował się łaskami słynący obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus w srebrnej pozłoconej szacie z ozdobioną diamentami, perłami i rubinami koroną. Nieduży obraz był narysowany na miedzianej tablicy. Dzisiaj on się znajduje w drugiej kondygnacji lewego bocznego ołtarza.

